

İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar - 3

1. Uzlet, inziva, yalnızlık, tek başına yaşamak, topluma karışmamak anlamlarına gelir.

Tasavvuf ilminde ve Rifailik akımında önemli bir yeri olan bu kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halvet B) Fakr C) Züht
D) Zikir E) Sufi

2. Mevlana'ya göre Tanrıya ulaşmak için gerekli olan en önemli şey aşktır. O ancak yüreği sevgi ile dolu olan bir kimsenin gerçek anlamda ilahi aşka sahip olabileceğine inanıyordu. Ayrıca Mevlana'ya göre insanın gerçek anlamda özgürleşmesi de bu ilahi aşk ile mümkün olacaktır. Çünkü ancak kişi ilahi aşk vasıtasıyla kendisini bu dünyaya bağlayan ve bu geçici dünyanın kölesi haline getiren her türlü gelip geçici şeylerden sıyrılıp, gerçek özgürlüğe kavuşabilir.

Bu parçada aşağıdaki hususların hangisine değinilmemiştir?

- A) Allah'a ulaşmanın yöntemine
B) Gerçek özgürlüğün ne olduğuna
C) İlahi aşka kimlerin ulaşabileceğine
D) İbadetin insan hayatındaki önemine
E) İlahi aşkın insan-Allah ilişkisindeki yerine

3. Bu tasavvufi akımda şiir ve musikiye ayrı bir önem verildiğinden dervişler, zaman zaman çeşitli müzik aletleri eşliğinde özel giysileriyle belli bir düzen içerisinde sema ayini yaparlar. Çünkü bu akıma göre sema, mutlak güzelliğe âşık olan insanın vecde gelmesini ve ilahi âleme yükselmesini simgeler.

Sema'yı bu şekilde kabul eden tasavvufi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahilik B) Yesevilik C) Mevlevilik
D) Nakşibendilik E) Alevi-Bektaşilik

4. İnsan hem dünyevi sorumluluklarını tam olarak yerine getirmeli hem de Allah'ı her an hatırında tutmalıdır. Kalbi kötü duygu ve düşüncelerden arındırmalı, dinî emirleri yerine getirmelidir. Ayrıca kişi Allah'ı çokça zikretmelidir. Zikrin ise gizlice, kalpten yapılması esastır.

Bu ilkeler aşağıdaki tasavvufi oluşumlardan hangisine aittir?

- A) Kadirilik B) Bektaşilik C) Yesevilik
D) Mevlevilik E) Nakşibendilik

5. • Zamanın kıymetini bilmek
• Zikirlerin sayısına dikkat etmek
• Her nefeste uyanık ve şuurlu olmak

Bu ilkeler aşağıdaki tasavvufi akımlardan hangisinin ilkeleridir?

- A) Kadirilik B) Nakşibendilik C) Yesevilik
D) Mevlevilik E) Bektaşilik

6. Tasavvufi düşüncede bir şeyhin nezaretinde, manevi yolculuğu ifade etmektedir. O, bir tarikata girme, intisap etme ve o tarikatın gereklerini yerine getirerek manevi bakımdan yol alma demektir.

Bu tanım aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

- A) Seyr-i sülük B) Tasavvuf, C) İnsan-ı kâmil,
D) Mürşid, E) Erkan

İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar - 3

7. Aşağıdaki ilkelerden hangisi Mevleviliğin ilkelerinden biri değildir?

- A) Dindar olmak
- B) Alçak gönüllü olmak
- C) Dinî esasları iyi bilmek
- D) Kalbi her zaman temiz tutmak
- E) Zikirlerin sayısına dikkat etmek

8. Aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi tarikat dönemi sufilerinden biri değildir?

- A) Ahmet Rifaî
- B) İmam Gazalî
- C) Ahmet Yesevî
- D) Muhyiddin Arabî
- E) Abdulkâdir Geylânî

9. Tezkiye, nefsi manevi kirlere arındırma, kusurlardan arıtıp temiz duruma getirme, anlamına gelir.

Buna göre aşağıdaki Mevlevilik akımında yer alan ilkelere hangisi tezkiye ile ilişkilendirilebilir?

- A) Dindar olmak
- B) Alçak gönüllü olmak
- C) Dinî esasları iyi bilmek
- D) Kalbi her zaman temiz tutmak
- E) Akli iyi kullanıp hikmet sahibi olmak

10. "Tasavvuf tamamen edepten ibarettir." diyen sufilere göre "edep" üzerinde tasavvufun doğuş döneminden itibaren önemle durulmuş bu kavramın tanımları, yorumları ve tasnifleri yapılmıştır. Birçok hayır ve faziletin kaynağı olan edebe uygun davranış tasavvufi hayatta çok geniş bir uygulama alanı bulmuştur. İlk sufiler, insan hayatını ilgilendiren her konuda edep kuralları koymuşlardır. Daha sonra tarikatlar döneminde bu kurallar "adab ve erkân" tabirleriyle ifade edilmiştir. Sufilere göre, tasavvuf ve tarikat terbiyesinin amacı, insanı Hakk'a ve halka karşı sorumlu davranmasını öğretmektir. Sufiler, zarafet ve nezaketin kaynağı olan bu anlayışı çok sık kullandıkları "Edep yahu!" sözüyle ifade etmişlerdir.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasavvufi Düşüncenin Dönemleri
- B) Tarikatların Sufilerden Beklentisi
- C) Tasavvufi Düşüncede Adab
- D) Mutasavvıfların Günlük Yaşantısı
- E) "Edep yahu!" Sözü'nün Açıklaması

11. Tasavvuf, insanın kalbindeki kötü vasıflardan kurtulma çarelerini, kalpteki iyi vasıflar ve onları kazanma yollarını göstermeyi hedefler. Böylece manevi mertebeleri kat ederek en yüksek mertebeye olan "insan-ı kâmil" mertebesine ulaşmayı amaçlar. İnsan-ı kâmil, Arapçada 'olgun insan' demektir. İnsan-ı kâmilden kastedilen, Kur'an ve hadislerde ifadesini bulan ahlaki olgunluğa ulaşmış Müslümanlardır. İnsan-ı kâmil şeriat, tarikat, hakikat ve marifet itibarıyla tam ve olgun kişidir. Esasen tasavvuf eğitiminin amacı söz konusu bu dört hususu kemale erdirmekten ibarettir.

Bu metin, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Tasavvufun amacı nedir?
- B) Nasıl mutasavvıf olunur?
- C) Kimlere mutasavvıf denir?
- D) Tasavvuf nasıl tanımlanır?
- E) Tasavvuf ne zaman ortaya çıkmıştır?

